

BUDAI KULVÁROS

luk nevezetű Tsatornya, Puturluk, Buderpruns, Putterloch, stb. névvel illetik. Amikor a város onnan vizet vezetett a mintegy fél kilométernyire fekvő városi sörfőzőbe 1774-ben, azt írta elő, hogy "... das Wasser von dem so benanntem Brünnen Quill gegen herüber bey dem Butter Brunn zu fassen". Vagyis a vizet a forrástól jövő vezetékből, de a kut közelében kell venni. Még 1823-ban is javítani kellett a "Fontem Poturluk dictum antiqussimum"-ot, a Poturluknak mondott ősi kuta', és a hozzá vezető földalatti vezetékből is 8 ölnyit.

Ennek a városi vízvezetékű független, külön forrásból táplált kútnak vízminőségéről maradhettek emlékek. Az 1887-ben kiadott Szabad kir. Pécs város házszámainak sorozata című kiadványban az összeállító Németh Béla az Alsó-Puturla-utcához a következőket fűzi: "Puturla név állítólag a német "Butterloch"-ból származik, mely kifejezéssel a benne lévő forrás vizet megtiszteltetett, mások szerint puturla török szó, és hegyoldalt jelent."

Mindezek azt bizonyítják, hogy a Poturluk név nem az ott maradt bosnyákoktól származik, hanem egy - valószínűleg még a törököktől ránk maradt - bőséges és jó vizű kútról származott át az egyetlen mellette lévő utcára, mely oda vezetett a mai Majtényi Ferenc utcára.

Ami a név második felét, a luk szót illeti, mely hozzáértők szerint szögletet jelent, tudomásul kell vennünk. De ha arra gondolunk, hogy a pécsi jezsuita kollégium Historia domus-a szerint a Rókus domb alján is meglévő - Kerlejalá, Kerkalló néven is ismert - forrást úgy hívták, hogy "Fontana Edes baba luk dicta effluens de sub monte", vagyis az Edes /Idrisz/ baba luknak mondotta domb aljában fakadó forrás, fel kell valaminek tűnnie. Annak, hogy az Edes baba is luk, a Potur is luk, mindkettő víznyerőhely. Az Edes baba biztosan, a Potur valószínűleg török maradvány. Vajjon, ez mind csak véletlen?

Mivel a Poturluk utcanév már nem létezik, szólnunk kell a megszűnés körülményeiről is. Az Alsó-Puturla utca lakói 1928-ban kérték a név megváltoztatását. Az építési szakbizottság azt javasolta, hogy az Alsó Puturla utca kapja vissza régi, Vince utca nevét. A Felső-Puturla utcának pedig - hogy megtartsák a történelmi nevet - legyen a neve szintén a régi, Poturluk utca. A közgyűlés úgy határozott, hogy az Alsó-Poturluk utca ezután a Szent Vince nevet viselje. De mivel a Poturluk szó helyes írásmódja bizonytalan, a tanács kellő kivizsgálás után tegyen jelentést. Ilyen jelentés nem ismeretes és az utca a továbbiakban Felső Poturluk névvel szerepelt.

Am 1948-ban ismét lakossági kérelem érkezett. Fő indok az volt, hogy a re. akációs időkben a Német Tudományos Intézet, városszerte terjesztett körlevélben, a város német jellegét azzal bizonyította, hogy a Puturluk utca ősi neve Butterloch volt. Az utcaelnevező szakbizottság azt javasolta, hogy az utcát Majtényi Ferenc egykori barátai alispánról nevezzék el, aki a szabadságharcban nagy érdemeket szerzett. A közgyűlés el is fogadta ezt a javaslatot azzal, hogy az